

Такриз

ба автореферати диссертатсияи номзоди Сайдахмадзода Раҷабалӣ Сайдахмад дар мавзӯи: «Таъсири калсий, стронсий ва барий ба хосиятҳои физикавӣ-механикӣ ва химиявӣ ҳӯлаи алюминийи $AlCu4.5Mg1$ навъи дюралюминий», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 2.5.16-Маводшиносӣ дар саноати металлургия. - Душанбе, 2026. - 2 ҷаҳ.

Аҳамияти мавзӯи интихобнамудаи диссертатсияи Сайдахмадзода Раҷабалӣ Сайдахмад шубҳае ба миён намеорад, зеро ҳӯлаҳои алюминий ҳамчун маводи сабук, мустаҳкам ва конструксионӣ дар соҳаҳои гуногуни саноат васеъ истифода мешаванд. Ҳӯлаҳои дюралюминий бо зичии нисбатан паст ва мустаҳкамӣи баланди механикӣ фарқ намуда, инчунин ба таъсири борҳои ларзишӣ устувории хуб доранд. Ин хусусиятҳо имконияти истифодаи онҳоро, аз ҷумла дар қорҳои геологӣ, нақбсозӣ ва дигар соҳаҳои техникӣ, фароҳам меоранд.

Эътимоднокии натиҷаҳои таҷрибавӣ бадастомада бо гузаронидани маҷмӯи васеи таҳқиқот дар шароити гуногун, санҷиши намунаҳо бо усулҳои мустақил ва қорқарди маълумотҳо таъмин гардидааст. Барои таҳлил ва қорқарди натиҷаҳои таҷрибавӣ барномаҳои Microsoft Excel ва SigmaPlot истифода шуда, дар асоси маълумоти бадастомада модели бисёрпараметрии математикӣ таҳия гардидааст, ки вобастагии нишондиҳандаҳои таҳқиқшуда аз таркиби ҳӯла ва параметрҳои таҷрибавиро инъикос менамояд.

Пешниҳоди техникӣ овардашуда имкон медиҳад, ки хосиятҳои ҳӯлаҳо вобаста ба таркиби онҳо пешгӯӣ қарда шаванд ва самаранокии қорхонаҳои истеҳсоли алюминий тавассути истеҳсоли маҳсулоти нави молӣ баланд бардошта шаванд.

Маводи дар автореферат пешниҳодшуда имкон медиҳад, ки дар бораи ноил шудан ба ҳадафҳои гузошташуда ва ҳалли вазифаҳои таҳияшудаи таҳқиқот ҳулоса бароварда шаванд.

Натиҷаҳои қори диссертатсия дар маҷаллаҳои маъруфи махсуси ватанӣ ва хориҷӣ, аз ҷумла 7 мақола дар нашрияҳои тақризшавандаи аз рӯйхати КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Русия, 4 фишурда дар маводҳои қонфронсҳои байналмиллалӣ ва ҷумҳуриявӣ нашр шудаанд, инчунин 2 нахустпатенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар натиҷаи таҳқиқотҳо ба даст оварда шудааст.

Аммо, оиди матни автореферат якҷанд эродҳо мавҷуданд:

1. Таҳлили натиҷаҳои таҳқиқоти электрохимиявӣ нишон медиҳад, ки иловаҳои калсий, стронсий ва барий ба қоҳиши суръати зангзании ҳӯлаи $AlCu4.5Mg1$ то 10-15% оварда мерасонанд. Муаллиф сабабҳои қам шудани

суръати зангзании хӯлаи $AlCu_{4.5}Mg_1$ бо калсий, стронсий ва барий -ро шарҳ намедихад.

2. Дар боби якуми диссертатсия дар банди 1.2 шарҳи овардашуда кофӣ нест, зеро маълумоти зиёде дар адабиёт оид ба назария ва усули таҳқиқи гармиғунҷоиши хӯлаи $AlCu_{4.5}Mg_1$ вучуд дорад.

Ин камбудиҳо ба муқаррароти асосии кор таъсир намерасонанд ва арзиши онро паст намеkunанд.

Дар маҷмӯъ, аз рӯйи аҳамияти мушкилоти ҳалшаванда ва натиҷаҳои бадастомада, диссертатсияи Сайдахмадзода Раҷабалӣ Сайдахмад кори мустақилона иҷрошудаи илмӣ-тахассусӣ мебошад ва ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба диссертатсияҳои номзадӣ пешниҳод карда мешаванд, пурра мувофиқат мекунад ва унвонҷӯ сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯйи ихтисоси 2.5.16-Маводшиносӣ дар саноати металлургия мебошад.

Доктори илмҳои техникӣ,
директори Муассисаи давлатии
«Пажӯҳишгоҳи илмию таҳқиқотии
металлургия»-и ҶСК «ШАТ»

Наимов Н.А.

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи
Ҳ. Ҳакимзода 17. E-mail: inmet.talko@mail.ru. Телефон: (+992)37-224-26-20,
44-600-39-01

Аслияти имзои д.и.т. Наимов Н.А-ро тасдиқ менамоям:

Мудири бахши ҳамкорҳои
илмӣ-техникӣ ва баҳисобгирии
кадрҳои Муассисаи давлатии
«Пажӯҳишгоҳи илмию таҳқиқотии
металлургия»-и ҶСК «ШАТ».

3.09.2026

Шарипов З.Х.